

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (AMK)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Velvollisuus paikkojen varaamiseen ensimmäistä paikkaa hakeville tuli voimaan syksyllä 2016 alkaneen koulutuksen yhteishaussa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on seurannut paikkojen varaamisen käyttöä ja vaikutusta. Sekä syksyllä 2016 että syksyllä 2017 alkaneen koulutuksen yhteishaussa paikkojen varaamisesta hyötyi noin 250 ensimmäistä paikkaa hakenutta. Kaikissa korkeakouluissa ja valtaosassa hakukohteista paikkoja varataan ensimmäistä paikkaa hakeville niin vähän, että sillä ei ollut vaikutusta valinnan tulokseen.

1.Miten korkeakoulu aikoo järjestää paikkojen varaamisen lisätäkseen ensimmäistä paikkaansa hakevien osuutta opiskelijoiksi valittavista?

2.Onko korkeakoulu kehittänyt opiskelijavalinnan kriteerejä niin, että koulutusalojen sukupuolisegregaatiota voidaan purkaa? Mitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut opiskelijavalinnoissa ja niiden kehittämisessä korkeakoulutasolla ja valtakunnallisesti?

1.

Oamkissa varataan 75 % suomenkielisen koulutuksen aloituspaikoista ensimmäistä korkeakoulupaikkaa hakeville. Tällä hetkellä pohdimme, onko kiintiön nostaminen 80 %:iin jatkossa tarkoituksenmukaista.

2.

Oamkissa noudatetaan opiskelijavalinnoissa valtakunnallista valintaperustesuositusta. Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden sisäänpääsymahdollisuuksien turvaamiseksi suomenkielisessä koulutuksessa on varattu 30 % aloituspaikoista ammatillisen tutkinnon suorittaneille. Vieraskielisten koulutusten valintatapajonot mahdollistavat hakijoiden tasapuoliset sisäänpääsymahdollisuudet aiemmasta koulutuksesta tai kansalaisuudesta riippumatta.

Opiskelijavalinnoissa on tunnistettu haasteeksi perinteiset käsitykset eri sukupuolten hakukäyttäytymisestä erityisesti sosiaali- ja terveysalan sekä tekniikan koulutuksiin. Koulutusten markkinoinnissa on yhtenä tavoitteena murtaa perinteisiä ajattelutapoja alojen sukupuolisidonnaisuudesta. Oamk on ollut myös aktiivinen toimija Sinä osaat! Tytöt ja teknologia -hankkeessa, jossa tavoitteena naispuolisten hakijoiden osuuden kasvattaminen erityisesti tekniikan alan koulutuksissa.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

3.Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

3.

Oamk on kehittänyt aktiivisesti väyläopintoja yhdessä Oulun seudun ammattiopiston (OSAO) kanssa. Tänä vuonna on toteutuksessa ollut erityisesti OSAO:n opiskelijoille suunnattuja valmentavia kieliopintoja (englanti ja ruotsi), usealle oppilaitokselle suunnattuja, verkossa toteutettuja maatalousalan matematiikan opintoja sekä sosiaalialalla kuntoutuksen perusteiden opintoja. Ryhmissä on ollut keskimäärin noin 20 opiskelijaa.

Edellä mainittujen lisäksi tulevana lukuvuotena tarjotaan ainakin luonnontieteiden perusmenetelmät opintojaksoa usealle eri ryhmälle. Lisäksi olemme sopineet OSAOn kanssa väyläopintojen innovointipäivän syyskuulle 2018, jonka pohjalta tätä toimintaa on tarkoitus edelleen laajentaa.

Lukiokoulutuksen osalta merkittävän avaus on syksyllä 2018 käynnistyvä Tyrnävän monimuotolukiokoulutus (<https://www.rantalakeus.fi/uutiset/monimuotolukio-aloittaa-ensi-syksyna-tyrnavalla-6.703.300859.16beff373d>), jossa tavoitteena on luoda verkon yli toteutettava pysyvä toimintamalli lukiokoulutuksen ja korkeakoulutuksen välille. Oamkin järjestämä koulutus ajoittuu tässä ensimmäisellä kerralla pääosin keväälle 2020. Pohdimme myös mahdollisuutta suunnata ja markkinoida joitakin mooseina toteutettavia opintoja (mm. uusiutuva energia) lukiolaisille.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

4. Onko korkeakoulu käynnistänyt uusia, edellisellä kierroksella raportoimattomia digitaalisten oppimisympäristöjen, korkeakoulujen yhteisen tai vastavuoroisesti järjestetyn opintotarjonnan, yhteisen oppimateriaalituotannon, digipedagogisen osaamisen arvioinnin ja kehittämisen tai avoimen opintotarjonnan kehittämishankkeita?

5. Mitä mahdollisuuksia korkeakoulu on tunnistanut yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi digitaalisessa opetuksessa?

4.
Digitalisaation kehitystyötä tehdään Oamkissa laajasti opetuksessa, oppimisessa ja ohjauksessa. Kehittämisestä vastaavat digiryhmä sekä eKampus-tiimi yhteistyössä osastojen koordinoivien, pedagogisten digimentoreiden ja muun digimentoriverkoston kanssa. Kehittämisessä painopisteenä on yhteisen oppimisalustan, Moodleroomsin, laajamittainen pedagogisen käytön sekä yhteisten verkkotyötilojen kehittäminen. Joustavuutta opiskeluun lisätään sähköisillä tenteillä, kampusten oppimiskeskuksilla sekä lainattavilla tietokoneilla, ja digitaalisen ohjauksen sekä oppimisanalytiikan kehittämisellä. eKampus on kehittänyt opettajille opetuksen tueksi digisalkun, jonka avulla etä- ja monimuoto-opetuksen mahdollisuuksia on parannettu huomattavasti.

Oamk on mukana useissa digitalisaatioon liittyvissä hankkeissa. Vuoden 2018 alussa alkoi Digiohjausta kaikille! -hanke, jota Oamkin eKampus koordinoi. Hankkeessa kehitetään laajamittainen digiohjauksen toimintamalli ja hankkeen tavoitteena on digiohjauksen saaminen käytännön prosessiksi. Digiohjausta kaikille! -hankkeessa kehitetään mm. kolme MOOC-kurssia: Digiohjaaja-MOOC: Digiohjausosaamisen levittäminen ohjaus- ja neuvontatyötä tekeville, uraMOOC1: Valmennus korkeakouluopintoihin toisen asteen opiskelijoille ja uraMOOC2: Valmennus työelämään korkeakouluopiskelijoille.

Oamkin ammatillinen opettajakorkeakoulu koordinoi KOPE - korkeakoulupedagogiikkaa yhteistyössä - hanketta, missä tavoitteena on lisätä korkeakoulupedagogista yhteistyötä ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen välille, parantaa oppimisen, opetuksen ja ohjauksen laatua sekä opetuksen opiskelijälähtöisyyttä ja uudistaa toimintatapoja ja oppimisympäristöjä.

Oamk on myös aktiivisesti mukana eAMK-kärkihankeissa, missä keskitytään erityisesti ympärivuotisen opetustarjonnan, yamk:n kehittäminen, digiohjaus sekä oppimisanalytiikka -ryhmien toimintaan. Keväällä

2018 alkaneita, OKM:n rahoittamia, ammattikorkeakoulujen yhteishankkeita ovat Oppimisanalytiikka - avain parempaan oppimiseen AMKeissa -hanke sekä Kiertotalous-hanke, missä tavoitteena on lisätä kiertotalouden roolia opetuksessa ja tki-työssä ja kiertotaloutta edistävän laadukkaan, avoimen ja kansainväliset näkökohdat huomioivan opetuksen suunnittelu ja pilotointi.

YAMK-tutkintojen monialaisten opintojen ja yhteisen oppimisympäristön kehittäminen on jatkunut tiiviisti ja käyttäjälähtöisesti. Kehittämisessä sovelletaan AgileAMK-mallia, joka mahdollistaa opinnoista saatavan palautteen huomioimisen ketterästi. Oamk ja Metropolia toteuttavat yhdessä Ensihoidon kehittäminen ja johtaminen -tutkinto-ohjelman opetuksen Oamkin yhteisellä verkkoalustalla.

Lisäksi Oamk on mukana useissa alakohtaisissa opetuksen digitalisaatiota käsittelevässä hankkeessa.

5.

Oamkissa on käytössä sähköinen tenttijärjestelmä Exam, jotta opiskelijat voivat osallistua tenttiin tai suorittaa kypsyysnäytteensä joustavasti, myös iltaisin. Sähköinen tenttiminen on yleistynyt huomattavasti. Exam-tenttejä on tehty 1.1.-30.6.2018 yhteensä 4744, yhteensä tenttejä on tehty Oamkin Exam-tiloissa yli 12400 kappaletta parin vuoden aikana. Yhteistoiminnallinen kehittäminen on lisääntynyt Examissa, ja mm. lääkelaskujen tentit on laadittu opettajatiimissä. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi Oamkissa on suunniteltu erityistila sähköistä tenttimistä varten erityistarpeille opiskelijoille. Tilassa voidaan käyttää tenttimistä helpottavia ohjelmistoja ja laitteita.

Opiskelijoille on tarjolla oppimiskeskus omatoimista opiskelua varten. Oppimiskeskuksessa on opiskelijoiden käyttöön varattu useita tietokoneita, minkä lisäksi oppimiskeskukselta opiskelija voi lainata tietokoneen käyttöönsä. Lainattavissa tietokoneissa on tarjolla erityisiä ohjelmistoja. Syksyllä 2018 opiskelijoiden käyttöön tulee myös toinen oppimiskeskus lainattavine tietokoneineen.

Opettajien tukena digitaalisessa opetuksessa toimii eKampus-tiimi sekä digimentoriverkosto. eKampus-tiimi toteuttaa työpajoja ja koulutuksia valittujen oppimisympäristöjen pedagogisesta ja teknisestä käytöstä.

Digimentorit toimivat osastoilla opettajien lähitukena digitalisaatiossa.

Master-tutkinnot toteutetaan pääosin verkossa ja niiden työtilat Moodlessa on toteutettu yhteistoiminnallisesti eKampus-tiimin kanssa. eKampus-tiimi laatii ohjeet ympäristöjen käytöstä niin opettajille kuin opiskelijoillekin. Master-tutkintojen kehittämisessä toimivat aktiivisesti myös kehittäjäopiskelijat, joilta saadaan palautetta digitaalisten oppimisympäristöjen kehittämiseksi.

Kun opetusta viedään verkkoon, tulee opiskelijoille tarjota myös ohjauksen saaminen verkon kautta. Oamkissa on kehitetty verkko-ohjausta jo usean vuoden ajan. Vuoden vaihteessa avattiin eOhjauspalvelut, joka on etäohjauksen ja -neuvonnan palvelukokonaisuus.

Digitaalisen opetuksen tueksi on Oamkissa otettu käyttöön oppimisanalytiikka-työkaluja mm. Moodle-alustalla. eKampus-tiimi tutkii ja kehittää oppimisanalytiikkaa yhdessä muiden korkeakoulujen kanssa, mutta myös osana omaa toimintaansa.

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

6. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti esimerkiksi kesäopintoina? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia

opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

6.

Tarjonnan joustavoittamiseksi on lisätty tammikuussa aloittavia koulutuksia/ryhmiä. Opiskelijoille tarjotaan joustavia mahdollisuuksia liikkua tilanteesta riippuen näiden ja syksyllä alkaneiden ryhmien opintojaksototeutusten välillä tai monimuotoryhmän toteutuksesta päiväryhmän toteutukseen ja päinvastoin.

Kesäopintotarjontaa on myös lisätty. Erityisesti valtakunnallinen kesäportaaliopintotarjonta, joka sisältää myös Oamkin tarjonnan on käytössä. Kesällä 2018 Oamkin tarjonnassa on 52 kesäopintopaksoa, joista 40 on verkkototeutuksia ja 12 opintopaksoa sisältää lisäksi lähiopetusta tai tentti tulee tehdä Oulussa. Oamk on aktiivisesti kehittänyt sähköisen tenttimisen mahdollisuuksia. Oamkin Exam-tenttitilassa voi tenttiä läpi kesän.

Kesäopintoina on mahdollista suorittaa lisäksi harjoittelupaksoja, kirjatenttejä, opinnäytetyöntekoa (tai muuta työssä oppimista) sekä joitakin intensiivijaksoina toteutettuja opintopaksoja. Myös itsenäisesti suoritettavien verkko-opintopaksojen määrää on lisätty ja lisätään jatkossa edelleen. Nämä opiskelija voi halutessaan suorittaa hyvinkin intensiivisesti tai hyödyntää suoritukseen koko kesäaika.

E) MUUTA

7.Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

8.Millaisia toimenpiteitä on meneillään aiempien opintojen tai muutoin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

7.

Opetussuunnitelmia viedään edelleen kohti osaamisperustaisuutta. Tavoitteena on kaikissa koulutuksissa osaamisperustaiset opetussuunnitelmat vuonna 2020. Tähän liittyen ammatillinen opettajakorkeakoulu on järjestänyt pedagogista mentorointia koulutusosastojen henkilöstölle.

Osaamisperustaisuuden arvioidaan toisaalta tiivistävän työelämän ja koulutuksen rajapintaa ja toisaalta tarjoavan opiskelijoille aiempaa parempia mahdollisuuksia henkilökohtaisiin opintopolkuihin. Viimeksi mainittu mahdollistaa jopa yksittäisten opiskelijoiden tasolla opintojen kohdentamisen työllistymistä edistävällä tavalla. Samanaikaisesti opintoihin edelleen lisätään yhdessä työelämän kanssa toteutettavia osia ja yrittäjyyttä tukevia elementtejä laajentamalla yrittäjyysopintojen tarjontaa.

Opiskelijan opintopolun joustavoittamiseksi täsmennetään seuraavassa kohdassa kuvatulla tavalla henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisen periaatteita ja käytänteitä. Lisäksi on selkeytetty uraohjauksen toimintatapoja ja valmisteltu uraohjauksen avuksi Peppi-järjestelmään integroitava työkalu. Uraohjauksikäytänteitä yhtenäistetään tulevan lukuvuoden aikana.

8.

Oamkissa käynnistettiin loppuvuodesta 2017 laaja työryhmätyöskentely, jossa tavoitteena on yhtenäistää toimintamalleja mm. henkilökohtaisten opintosuunnitelmien laatimisen ja aiemmin hankitun osaamisen hyväksilukemisen osalta. Työskentelyyn on osallistunut koulutus- ja palveluosastojen sekä ammatillisen opettajakorkeakoulun henkilöstöä. Toteutettuihin työpajoihin on osallistunut myös Haaga-Helia

ammattikorkeakoulun asiantuntijoina Hannu Kotila ja Liisa Vanhanen-Nuutinen.

Tämän vuoden alkupuolen aikana on työskentelyssä luotu Oamkiin yhtenäiset hankitun osaamisen hyväksilukemisen periaatteet. Näiden pohjalta on työstetty tarvittavat rehtorin päätöspohjat sekä laatujärjestelmän prosessikuvaukset ja ohjeistusluonnokset yhtenäisten käytänteiden käyttöönottamiseksi. Lisäksi on tunnistettu ja osin jo toteutettu näiden edellyttämät liitännäiset Peppi-ympäristöön.

Yhtenä keskeisenä osana työtä on ollut tunnistaa opettajille ja opinto-ohjaajille tarjottavia keinoja hankitun osaamisen tunnistamisen toteuttamiseen käytännössä. Tuloksena on syntynyt Oamkin työkalupakki hot-prosessin arviointeihin.

Työ jatkuu tulevan lukuvuoden aikana yksityiskohtien täsmentämisellä ja henkilöstön perehdyttämisellä. Tavoitteena on ottaa uudet käytänteet liukuvasti käyttöön siten, että hot-mahdollisuuksia arvioidaan säännönmukaisesti ja järjestelmällisesti jokaisen tutkinto-opiskelijan kohdalta kaikissa tutkinto-ohjelmissa viimeistään lukuvuoden 2019-20 alusta lukien.